

ZMAGATI NA NAPAČNI STRANI

ANDEJ POZNIČ

Spominjamo se 70-letnice konca največje, organizirane, morije XX. stoletja. Bežen pogled na dogajanje pove, da ni šlo le za eno vojno, temveč za veliko množico različnih spopadov, ki so se dogajali hkrati ali pa so bili vzrok drug drugemu. Veliki igralci v tej tragični igri: nacistična Nemčija, Japonsko cesarstvo in fašistična Italija, z majhnim številom zaveznikov, v vlogi napadalcev. Združene države in Združeno kraljestvo, Sovjetska zveza in komunistična internacionala, ter množica »kmetov« na svetovni šahovnici v vlogi napadenih in na koncu zmagovalnih sil. Čeprav se zdi, da sta se spopadala dva tabora, pa je že dolgo jasno, da gre za tristransko igro. Zahodni zavezniki in SZ so imeli skupno le-to, da jih je napadla Nemčija. Skupaj so se borili proti mogočnemu napadalcu, v resnici pa niso bili pravi zavezniki. Ko so strli nacistični oreh, se je spet pokazalo sovraštvo, ki je telo med njimi od leta 1917, ko so Rusijo zavzeli boljševiki. Zato se druga svetovna vojna v resnici ni končala 1945 leta, temveč 1989 leta, ko je bil premagan komunizem, ki je zaslužil vso Vzhodno in Srednjo Evropo. Vmes smo imeli »hladno vojno« z nekaterimi »vročimi žarišči«... pravega miru pa ne.

A ustavimo se v Sloveniji in razmislimo, kaj se je pravzaprav zgodilo ob koncu oboroženih spopadov na naših tleh. Pri nas so s premočjo ruskih tankov zmagali Titovi partizani. Komunisti pa so s svojo krvavo revolucijo dosegli svoje. Prišli so na oblast. Od tedaj je šlo v Sloveniji vse narobe. Zato se postavlja vprašanje, »ali smo zmagali?« Odgovor je lahko: »zmagali smo«, ker smo se znebili okupatorjev, čeprav bi se to zgodilo tudi brez naše zasluge in omembe vrednega prispevka (kakor npr. Danci, a oni so preživeli vojno praktično brez človeških žrtev!), kar poskušajo zakriti zagovorniki parole »žrtve morajo biti« z nekakšnim govoričenjem o »pogumu« in »pomenu našega odpora«. Iz 70. letne perspektive se zdi in dejansko tudi je bil, ves partizanski upor, nepotreben in potraten, saj ni v ničemer pripomogel k osvoboditvi Slovenije. Je pa ta pojav omogočil nepomembni, radikalni in zločinski KPS, da je prišla na oblast in se že zaradi tega pred zgodovino vpisal med sodelavce zločincev. Zato in samo zaradi tega, se tudi v Sloveniji vojna ni končala 1945, ker tedaj ni nastopila svoboda, ampak obdobje tiranije, mračnjaštva, narodnega, kulturnega in gospodarskega zaostajanja, niti tedaj ni prišel mir, ker smo, ko smo se v letih 1990/1991 odpovedali titoizmu, premagali komunizem in stopili v demokracijo, ki nam je prinesla tudi državno samostojnost in novo blaginjo. Vse do tedaj pa smo živeli v neki revolucionarni stalni bojni pripravljenosti. Našo demokracijo, našo državnost, našo samostojnost smo dosegli kljub nasprotovanju komunistov in ne zaradi njih.

Te dni se zagovorniki zločinske KPS in njenega delovanja trudijo, da bi med Slovence dokončno plasirali misel, da »smo bili na pravi strani, ker smo zmagali«. Zanje namreč zmaga opravičuje vse njihove zločine. V resnici pa »smo zmagali« a stali in še prevečkrat stojimo na napačni strani. Zato je pravzaprav absurd, da se borci silijo in dajo povabiti na obletnico izkrcanja v Normandiji. Bolj prav je, da gredo s svojimi simboli tiranije v Moskvo, kjer je tudi njihovo srce. Tam bi jutrišnji slavnostni govornik bil povsem v svojem elementu. Partizani, predvsem KPS, niso nikoli bili na strani Zaveznikov. Vedno so bili na strani rdeče poplave iz Vzhoda. Rdeče od krvi, črne od tiranije. In kamorkoli je prišla rdeča armada, tam je bilo konec s svobodo do leta 1989, ko je bila premagana! Prav smo do tedaj govorili »čas po svobodi«.

Absurd je tudi, da se sprenevedamo in govorimo, da je npr. tkim. Ajdovska vlada »prva slovenska vlada«. Ta čast pripada v resnici Peterletovi Demosovi vladi. Le-ta je prva prava slovenska vlada. Komuniste, ki toliko dajo na simbolna dejanja, je demokratični tabor med revolucijo prehitel vsaj tu. Demokratični tabor je namreč dan pred komunisti v Ajdovščini, razglasil svojo vlado v Ljubljani. Bila je to legitimna vlada, sestavljena iz strank, ki so zmagale na zadnjih demokratičnih volitvah in so imele mandat, da vodijo naš narod. Ni pa ta vlada imela oblasti. Ajdovska družčina pa si je oblast prigrabila z revolucijo, zato jo lahko označimo za prekucniško vlado. Njeno delo je bilo tako »kvalitetno«, da so morali prve povojne volitve pregoljufati, da so sploh dobili neke vrste ljudsko kritje za svoje početje. Tej vladi, ki je imela oblast, pa smemo naprtiti vso odgovornost za revolucionarne povojne poboje, teror nad slovenskim narodom in gospodarsko nesposobnost. Nihče jim ne oporeka oblasti, ki so jo s krvavo doslednostjo in titoističnimi metodami izvajali nad ljudstvom. Teror in strah sta njihov privilegij. Saj veste, »kladivo razbija kruto, srp pa žanje njega razdejanje« poje znana domobranska pesem, vse to pa pod rdečo zvezdo sužnosti. Absurd je, a v našem prostoru razumljiv, da demokratično izvoljeni predsedniki vlade hodijo v Ajdovščino in tam polnijo kozji rog komunizma. Neumno. Nespametno.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Vlada, podjetniki in sindikati

V našem tedniku smo že poročali o delovnem obisku, ki ga je v Sloveniji v začetku prejšnjega tedna opravil generalni sekretar Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj Angel Gurria (ANHEL HURIJA). Po srečanju s premierjem Mirom Cerarjem je pohvalil napredek Slovenije, a opozoril, da mora izpeljati potrebne strukturne reforme. OECD je ob tem izdala tudi novo, izboljšano napoved gospodarske rasti za Slovenijo. Ta bo letos 1,8-odstotna, prihodnje leto pa 1,9-odstotna.

Sicer pa OECD pozdravlja namero vlade, da po lanskem zavrnitvi na ustavnem sodišču nadaljuje uvedbo nepremičninskega davka, saj ocenjuje, da ima država še dovolj prostora za zvišanje tovrstne davčne obremenitve. Po drugi strani predlagajo znižanje najvišjih dohodninskih stopenj.

A če je predsednik vlade Miro Cerar pred tujim gostom hvalil nacionalni reformni program, pa v Gospodarski zbornici Slovenije v njem

ne vidijo nič dobrega. Kot poudarjajo, ta ne prinaša odgovorov na vprašanja, kako bomo v Sloveniji odpravili ključne težave. V zbornici so se odzvali tudi na sindikalni predlog zakona o minimalni plači in ponovili, da ne pristajajo na njeno redefinicijo.

Čeprav so sindikati zelo naglas predstavili predlog zakona o minimalni plači, ki ga nameravajo ta teden vložiti v državni zbor, je zdaj že jasno, da bo njihov poskus jalove sorte, saj predlog zakona podpirajo le v Socialnih demokratih in deloma tudi v Združeni levici. Predsednik zbornice Samo Hribar Milič je ob tem dodal, da je žal trenutna gospodarska rast in novo zaposlovanje prešibko, da bi nadomestilo 90 tisoč delovnih mest, ki smo jih izgubili po letu 2008. O dvigu minimalne plače, za katerega si prav tako prizadevajo sindikati, pa je dejal, da bi ta povzročil tudi dvig preostalih plač. S tem bi znova ogrozili številna delovna mesta in poslabšali konkurenčnost poslovanja. Predlog sindikatov

sicer še ni javno znan, njihove centrale pa ga nameravajo podrobno predstaviti.

Pereče je tudi davčno vprašanje. Davčne blagajne si želi vlada uvesti z letom 2016. Predlog zakona je že poslala v državni zbor, predvideno pa je tudi prehodno obdobje.

Na vladno odločitev so se že odzvali v Obrtno podjetniški zbornici (OZS). Uvedba davčnih blagajn bo pomenila velik strošek za gospodarstvo, pravih učinkov na zmanjšanje obsega sive ekonomije in dela na črno pa ne bo, so znova opozorili. OZS predlaga znižanje davčnih stopenj, uvedbo davčnih spodbud in dvig davčne morale.

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije pa nadaljujejo z zbiranjem podpisov volivcev za spremembo zakona o dohodnini, s katerim bi se ukinil prag za obvezni vstop kmetij v vodenje knjigovodstva, in spremembo zakona o Skladu kmetijskih zemljišč, s katerim bi kmetje dobili več besede pri odločanju o poslovanju z zemljišči sklada.

Spomin na Koroškem

Rojaki na avstrijskem Koroškem so pripravili spominsko slovesnost ob 70. obletnici konca druge svetovne vojne. Začeli so jo s sveto mašo, ki jo je v celovski stolnici daroval škof Alois Schwarz, nato so prireditev nadaljevali z akademijo v Domu glasbe.

Osrednje politične in kulturne organizacije koroških Slovencev - Krščanska kulturna zveza, Slovenska prosvetna zveza, Narodni svet koroških Slovencev, Skupnost koroških Slovencev in Slovenk, Zveza slovenskih organizacij, Zveza slovenskih izseljencev in Zveza slovenskih žena - so se odločile za skupno spominsko slovesnost ob obletnici konca druge svetovne vojne. Škof Schwarz, ki se zaveda, da so Slovenci sestavni del krajevne Cerkve, je vodil bogoslužno slovesnost, ki se je začela ob 13. uri. Pri maši je prepeval mešani pevski zbor Sele, ki je ob spremljavi članov Slovenske filharmonije iz Ljubljane izvajal spominsko mašo Romana Verdela, namenjeno koroškim žrtvam nacizma.

Spominsko slovesnost v Domu glasbe z naslovom »Osvobojeni - Befreit«, so pripravili

mladi člani študentskih klubov na Dunaju, v Gradcu in v Celovcu. Besedilo recitala je napisano tako, da vzpodbuja k razmišljanju o današnji svobodi, o večnem postavljanju jezua, ki bi zaustavil oziroma vzdrljal vse pritiske, ki nam grozijo. Posebno mesto v besedilu ima tudi odnos do jezika.

Za slavnostnega govornika so izbrali Daniela Wuttia, psihologa in znanstvenega sodelavca na univerzi Alpe-Jadran v Celovcu. Slednji se že vrsto let posveča raziskovanju treh generacij koroško-slovenskih družin in temu, kako nacionalsocialistično preganjanje vpliva na njihovo življenje vse do današnjih dni. Kot poudarja, je to zaznamovalo tudi predstavnike tretje generacije, a se odzivajo drugače, kot so se njihovi starši in stari starši. To dokazuje tudi zasnova spominske slovesnosti, ki jo je v celoti pripravila tretja generacija. Wutti še ugotavlja, da je slovenska skupnost tako v preteklosti, kot tudi danes na pritiske med drugim odgovarjala z zavzetim kulturnim delovanjem, kar koroške Slovence ohranja pri življenju.

SDS in NSi kritični

Poslanci SDS in NSi so vložili zahtevo za izredno sejo državnega zbora v zvezi z ugotovitvami Komisije za preprečevanje korupcije o ravnanju Zvonka Fišerja in Aleša Zalarja. Poslanec SDS Vinko Gorenak opozarja, da je na čelu tožilstva še vedno oseba, ki je ravnala koruptivno. Po oceni Ive Dimic pa je stanje v pravosodju zaskrbljujoče tudi zato, ker za svoja dejanja nihče ne odgovarja. Do stanja v slovenskem pravosodju pa je bila kritična tudi

predsednica NSi Ljudmila Novak. Izrazila je zaskrbljenost, ker primera, kot sta Patria in Balkanski bojevniki, nista doživela končnega epiloga. »Tudi predsednik vrhovnega sodišča bi se lahko pri tej zadevi (Patria) izločil. Torej je dejansko tudi subjektivno kriv, da je zadeva padla na ustavnem sodišču tudi zaradi njegove krivde. Zato bi bilo prav, da bi prevzel odgovornost. Tudi zaradi tega, da bi se povečalo, ne zaradi enega človeka, zaupanje v sodstvo.«

Ljudmila Novak

70 LET BEGUNSTVA

Naš eksodus 1945

Nedavno je Fr. Markež objavil v Svobodni Sloveniji podroben opis incidenta, ki se je zgodil ob našem (begunskem) umiku čez Ljubelj, pred 70. leti. Novo za nas

Naslednje jutro smo dospeli do dravskega mostu; ostal mi je v spominu kup orožja pred mostom.

Potem do Vetrinj ni v spominu nobene podobe več.

Dobil sem v roke še drugi vir, ki govori o »poti čez Ljubelj«; to so spomini Rudija Hirscheggerja, ženinega strica, ki je v tej drami odigral izjemno vlogo. Spominjam se, da nam je nekoč o tem pravil - v Mendozini -, zato sem se pozanimal za njegove spomine

»Naša pota«. Tam berem na strani 34 naslednje: »Pijani nemški podoficir je slonel ob skali pred predorom in ni dovolil nobenemu civilistu v predor. Prihajale so grupe nemških vojakov, a vhod je bil največkrat prazen. Proti poldnevu so začele prihajati kolone Rusov, oddelki Vlasove vojske, z mulami in garami na visokih kolesih, preobteženi s tovorom. Vse se je ob kričanju in priganjanju onemogle živine pogrezalo v predor. Kmalu pa se je kolona ustavila. Iz predora so se vračali Vlasovi vojaki z razpreženimi mulami, da bodo prepregli onim pod hudim klancem. (...) Pijani SS-ovec je odklanjal vsako našo pranjno.

Po klancu je prišel prijatelj, domobranski poročnik Vinko Rak. (...) Odpel si je poročniški epoleti in mi jih dal, češ, poizkusi kot oficir ... Mislim, da se je končno prof. Severju posrečilo preprostiti prehod, toda le za one naše vozove, ki so stali že drugi dan na ravnici pred predorom. Če se prav spominjam je Nemec omejil število le na šest voz, naših pa je bilo tam štirinajst. Rekel sem županu Severju: Poženimo vsi, saj navala ne bo mogel ustaviti. (...) Uspeli smo. Vse se je premaknilo in črna tema v predoru je požirala voz za vozom.

A nepričakovano smo se ustavili. Nihče ni vedel vzroka. Živčno so bili ljudje po tolikih prestanih negotovostih že dokaj izčrpani in v temnem predoru so grozljive misli še naraščale. Živina je postajala nemirna, otroci so jokali; kar zaslišimo za seboj močan ropot težkih motorjev. V predor so poleg naše stoječe kolone ob levo steno zapeljali nemški tanki. Bilo jih je kakih petnajst. Med našo kolono in tanki so se v temi prerivali pešci, žene, možje in otroci. Na vozeh so čepeli bedni ljudje, prestra-

šeni, čakajoči na rešitev iz te temne kleti. Trpljenja ljudi v tej grozi ni moči popisati. Oni, ki so se peš prerivali skozi predor so prinašali razburljive vesti s ceste ...,tudi, da je ves predor miniran ... Hodil in spotikal sem se ob voze in svaril voznike, naj stopijo pred konje in predvsem pazijo, da se ne splašijo.

Tedaj sem se spomnil Vinkovih epolet. Pripel sem si jih na rami. Odrival sem pešce in hitel proti izhodu ..., videl da je izhod zabarikadiran z onimi garami Vlasove vojske. Obrnil sem se - in že v temi pričel kričati: »Kolone weiter. Panzerkolone weiter!« in si od časa do časa osvetlil z žepno svetilko epoleti. Vozači tankov so gledali pri odprtinah. Dvakrat sem pretekel predor ter še in še »poveljeval« (Panzerkolone weiter). Ne morem trditi, če sem uspel s kričanjem. Tanki so pognali.

Miril sem naše voznike, jih prosil naj pustijo tanke naprej. Preglušilo me je brnenje motorjev ...«

Do tu citat. Vsekakor je domobranec Rudi v tisti hudi stiski zaigral vlogo, ki je prepričala tankiste. Sila kola lomi, to je res, a Rudi je bil talentiran režiser in igralec še od doma. Nemško je znal, poveljevati je znal, imel je zelo rezek glas - in vloga »SSovca« mu je uspela. »Panzerkolone weiter.«

Sicer pripomni, da ne ve, če je prav njegov nastop zalegel. A dejansko so se tanki premaknili in kolona beguncev je mogla naprej. Jaz mislim, da je »stric Rudi« zaigral ne le izjemno ampak tudi junaško vlogo. Vse je tvegalo (morda tudi svojo glavo), položaj je bil stresen, eksploziven, obupen. Bili so ujeti v tisti pasti, v temni mišji luknji. Tam je bila tudi njegova mlada družina. In tudi Ernestova družina - (in moja bodoča žena). Sila kola lomi! »La necesidad tiene cara de hereje« pravijo Španci. A v tem primeru ima junaški obraz.

Pravzaprav smo takrat vsi begunci igrali vloge v drami, ki jo je usoda pisala čisto drugače, kot pa se je imenovala v naših glavah: umik za 14 dni. Nismo niti slutili, da se bo drama še isti mesec prelevila v tragedijo, kot je do tedaj še ni poznal slovenski narod. V slovenski holokavst.

Hvala Rudijevi hčerki Mariji (takrat je imela 9 mesecev), ki mi je posredovala spominski zapis »Naša pota«. Njena, moja in še mnoga druga pota so se končala v gostoljubni Argentini.

Vinko Rode

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Potekajo odločilni časi. Resen opazovalec pa se zaskrbljeno sprašuje, katero področje je bolj važno za argentinsko prihodnost: politično strankarsko gibanje, socialne in gospodarske težave, ali ustavni problemi okoli Vrhovnega sodišča. Pravzaprav je celoten razvoj bistven za nadaljnje korake.

Dršimo po klancu navzdol. Vlada je že pred časom sklenila, da je najbolj važno, da mirno in čim bolj tekoče pride do volitev. To pa zahteva ukrepov, ki bodo usodni za prihodnjo vlado, kdor koli jo bo že vodil. Dodaten zaplet je, da je prvotno gospa mislila, da naj vlado prevzame opozicija, propade v svojih naporih, da izpelje državo iz močvirja, in njej čez štiri leta omogoči povratek na oblast. A v samem kirchnerizmu ta načrt ni naletel na odobravanje. Predvsem mladinska veja (La Cámpora) hoče na vsak način ostati na oblasti. In ker je cena miru vedno večja, so oblaki na obzorju vedno bolj črni. Umetno zbijanje dolarske valute, ki ostaja podcenjena kljub hudi inflaciji, prizadeva gospodarsko dejavnost. Prizadete so predvsem »regionalne« ekonomije. Proizvajalci ne morejo izvažati, ker domača cena ni kompetitivna na mednarodnem trgu. Tako je padel izvoz riža (45%), jabolka (48%), tobaka (25%), čaja (16%) in zlasti bombaža (96%). Tako kmetje kot poljski delavci se nahajajo v obupnem položaju. A hudo je prizadeta tudi industrija. Naj vlada pojav še tako zanika in riše blestečo sliko, dejstvo je, da industrijska proizvodnja že 20 mesecev nenehno pada. Uporaba proizvodne zmoglosti je padla na 66%, najnižja po letu 2003. Industrija izgublja težo tako pri notranji bruto proizvodnji kot pri ustvarjanju delovnih mest. V takem ozračju potekajo pogajanja paritetnih komisij za povišanje plač. Povedali smo že, da vlada noče povišic nad 25%. Sindikati se grobo upirajo. Dva sta sicer podpisala dogovor za 26%, a vse na enkrat. Podjetniki pa trdijo, da tega ne zmorejo. Ljubša jim je višja številka a v dveh obdobjih. Sindikati napovedujejo stavke. Bančni uradniki so jo že izpeljali. Transport napoveduje svojo. Bliža se nova splošna stavka.

Od nebes do pekla. Vse to pa kot da vlade ne skrbi. Vse njene sile so usmerjene v boj proti vrhovnemu sodišču. Zanimiva je ta kirchneristična navada, da mora vedno imeti pred sabo izbrana

negativnega sovražnika, ki posebej vse zlo, ki more pasti na nekoga. Včeraj je bil dnevnik in multimedijska hiša Clarín, potem razne »korporacije«, še pred kratkim »jastrebi«. No, sedaj je Vrhovno sodišče in njegov najstarejši član, sodnik Carlos Fayt. Najbolj zanimivo ob tem je, da je večino članov najvišjega sodnega telesa imenoval sedanji režim. Takrat je bil pravosodni minister Beliz in vse je pohvalno delovalo. Nobene težave, nobene spotike, dokler so sodniki odločali, ki je ugajalo vladi. Skoraj vsi so bili svetniki. A od nebes do pekla je kratka razdalja. Besnost, ki jo danes vlada stresa nad Vrhovnim sodiščem nima primera v argentinski zgodovini. Res je, da je Fayt že star (97 let) in si je težko predstavljati, da popolnoma bistro in vredno razsoja. A to se ni spremenilo od včeraj na danes. Kako, da je nena doma zli duh, če je bil do sedaj angel. In zakaj takanuja, da ga odstranijo? Ker bi se s tem odprla vladi pot do kontrole tega organa. Po ustavi se vsaka razsodba odloči po večini vseh članov. Po zakonu naj bi imelo sedaj Vrhovno sodišče pet članov, torej so za vsako razsodbo potrebni trije glasovi. Ker so štirje člani, je to relativno možno. A če bi odstopil Fayt, in ker je ena sodnica blizu vlade, organ sploh ne bi mogel odločati. Ne bi mogli zbrati potrebnih treh glasov. Ker senat ne imenuje novega sodnika (potrebni sta dve tretjini, ki jih vlada nima), bi vlada lahko vsilila »začasnega« člana (conjuetz). In ker bi potem, s svojo močjo v senatu, blokirala imenovanje kateregakoli novega sodnika (razen, če bi bil njihov), bi njihov »začasni« sodnik tam obsedel večno. Gospa in vsi obtoženi korupcije bi bili rešeni.

Preveč otrok, malo igrač. Ta prisposoba se sijajno prilagodi sedanjim premikom okoli kandidature listin. In to je vidno predvsem v vladnih vrstah. Šest predkandidatov za predsednika; deset za guvernerja province Buenos Aires. Ker je izkušnja primarnih volitev v prestolnem mestu pokazala, da število kandidatov ne pomeni več glasov, morda prav obratno, sedaj predsednica zahteva »kopel ponižnosti« in da naj tisti, ki nimajo možnosti uspeha, odstopijo. To je potem ponavljal tudi šef ministrov, Anibal Fernández, ki se predstavlja kot kandidat za guvernerja. Hitro so mu postregli, da naj uči z zgledom.

je tisto o dogovoru med partizani in Nemci, da bi le-ti zavirali pot skozi predor beguncem, tako da bi bil beg Slovincem onemogočen - in bi jih tam zajeli. Tako smo zvedeli za ime srbskega četnika, ki se je s svojimi možmi po vojaško postrojil v napad, ustrelil SS oficirja ter tako odprl prehod skozi tunel. To je bil poročnik Vučićević, borčevsko ime Štuka. Od tega je maja letos 70 let. Isti Markežev dopis je objavil zdaj tudi bilten »Mi med seboj«, priloga Zaveze.

Pogledal sem v Rantov Eksodus 45 kaj piše o tem. Tudi on navaja incident med SS in četniki. V glavnem se ujema s poznano verzijo - le bolj na splošno.

Ker je morala naša družina čez hrib, sklepam da je bil takrat predor blokiran. Z lhanci, našimi sorodniki, smo ležli po tistih strminah, da je bil pravi križev pot. Bilo mi je 12 let, bilo je med nami tudi nekaj otrok, dva dojenčka - in sestrična Mila noseča. Pa brez moških! Ata in Tone sta ostala pri vozovih, ki so v karavani zastali niže doli, domžalski domobranci pa so zadrževali partizane na obronkih bližnjih hribov. Da je bila zmeda popolna, so se ponoči med nami pojavili partizani, med njimi znanec Andrej Zajc; skupaj z nami sta bežali njegovi sestri Cilka in Franja. Na vrhu hriba smo prenočili, počivali pod milim nebom. Nastala je panika, Mili se je začelo blesti, bili smo na milost sovražnih sil in v popolni negotovosti: brez vodstva in na poti v neznanu. Reka ljudi in živali ki beže brezglavo - pred komunisti, zdaj so pa le-ti med nami. A tam se kaj hujšega ni zgodilo. Res ne vem komu je treba to pripisati.

Enajst let v Evropi

Evropska unija je prvega maja zaznamovala enajsto obletnico velike širitve. V petem širitvenem krogu so se maja 2004 povezali pridružili Slovenija, Poljska, Slovaška, Češka, Madžarska, Malta, Ciper, Estonija, Latvija in

Litva. V prvi širitvi so se leta 1973 ustanovni šesterici pridružile Velika Britanija, Irska in Danska. 40 let pozneje se je julija 2013 sedemindvajseterici v sedmem krogu pridružila Hrvaška. Novih širitve do leta 2020 nedvomno ne bo, a tudi nato je nad procesom velik vprašaj. Vzdušje v osemindvajseterici je precej previdno - tako zaradi notranjih kriz, kot zaradi narave balkanskih izzivov. Nenaklonjenost članic krepki apatičnost držav, ki trkajo na vrata povezave, a še vedno prevladuje mnenje, da proces ni iztiril.

RAZMIŠLJANJA
OB ZMEDI

Kdor je strpen, drugega spoštuje, a je zavzet za svoje. Brezbriznemu pa je, dokler živi lagodno, lastno, kakor tuje, malo mar. Sad strpnosti je mir, kljub pestrosti življenja, brezbriznost pa je sredi dolgočasja vir osamljenosti in tesnobe.

MK

NAŠ DOM

Doživeto velikonočno praznovanje

Nedeljsko jutranje sonce nas je veselo pozdravilo, ko smo se 5. aprila zbrali v sanhuški stolnici pri slovesni velikonočni sv. maši. Cerkev je bila polna v pričakovanju velikega praznika. V lepo urejeni procesiji, ki jo je vodil dr. Jure Rode, so se zbrano bližali k oltarju ministranti. Zlahtni vonj

ženju smo si, po sv. maši, segali v roke in voščili božjega blagoslova. Nato smo se pomaknili do prostorov Našega doma. Lepo pripravljena dvorana je sprejela nad 250 prijateljev. Velikonočni zajtrk je priložnost, ki privabi mnogo članov, še posebno, da obnovijo prijateljske vezi. In v Našem domu je ta zajtrk postal tradicija.

Napovedovalka Uršula Urbančič nas je uvedla z radostnim vzklikom Aleluje v velikonočno praznovanje. Predsednik Našega doma, g. Marjan Grilja, je vsem prisotnim voščil velikonočne praznike v imenu vseh organizacij in se zahvalil vsaki posebej za sodelovanje ter neutrudno delo.

Napovedovalka nas je popeljala v praznovanje slovenske velike noči ... Zastor se je skrivnostno odpiral ob veselem donenju velikonočnih zvonov. Utopili smo se v življenje lične vasice, kjer sta stali domača hiša in kapelica. V ozadju se je bohotila pokrajina, vsa v pomladnem cvetju. Tu je blestela nam tako domača slovenska cerkva.

Mojster Tone Oblak nas je s svojim delom znova očaral in zvalil v ta čudoviti

svet velike noči! Praznovanje se je začelo na cvetno nedeljo: dečki so prinašali svoje butare in tekmovali, katera je bolj visoka in bogata. Nadaljevalo je z velikim četrtkom in petkom, ko je Katerinca vprašala mamico zakaj gorijo lučke in ta ji je odgovorila, ker je Bogec umrl. Sledila je velika sobota: vse je bilo pomito in pometeno. Zgodaj zjutraj so v cerkvi blagoslovili ogenj, gorele so kresilne gobe...in k blagoslovu so nesli žegen. Otroci so radovedno opazovali, kaj bo mati spravila v jerbas. Mati jim je potrpežljivo razlagala o pomenu žegna.

Velika noč je že tu! Bandera so plapolala v vetru in povsod je odmevala Aleluja! Vaščani so hodili v procesiji za vstajim Kristusom. Po vstajenski maši so otroci hitro posedli okrog velikonočne mize. Nestrpno so čakali, kajti oče naj bi delil vsakemu malo žegna. Na velikonočni ponedeljek pa so šli k sorodnikom in znancom. Micka je svoj rdeči pirh shranila za svojega Franceljna; otroci so veselo rolkali in sekali pirhe; ljudstvo pa se je veselilo ob največjem prazniku, ker je Kristus vstal!

Postavitev na oder in režijo sta prevzela Danica Malovrh in Toni Rován, ki sta vnesla na odrski prostor sproščeno dinamiko. Posamezni prizori so bili povezani s kratkimi uvodnimi recitacijami, ki so jih izvajali mladi. Pohvale vredna je bila tudi zamisel, da so recitatorji izstopali od ostalih igralcev, ki so nosili praznično kmečko nošo. Bele obleke deklet - recitatork so resnično izražale vstajenski praznik luči! Akademijo je obogatil z velikonočnimi pesmimi Mešani pevski zbor pod

vodstvom g. Andreja Selana; na orgle je spremljala prof. Andrejka Selan Vombergar. Naj imenujemo še nastopajoče, ki so odigrali besedila: glas, Martin Selan; recitatorji: Tomaž Erjavec, Leila Erjavec, Klavdija Belič, Lučka Marinčič, Danilo Žgajnar, Barbara Kržišnik, Ignacij Mehle in Milan Fantini; igralci: Marko Šenk, Agustin Rován, Ivan Urbančič, Gabi Ravnik, Katja Zupanc, Nadja Miklič, Toni Rován, Luka Trpin, Avgustin Malovrh, Anika Urbančič, Igor Mažovrh, Cecilija Grilj, Alenka Čop, Valentin Zupanc, Nejko Magister, Maksi Trpin, Ani Malovrh, Jana Altini Mehle, Vili Žužek, Bojan Erjavec, Sonja Miklič, Katerina Javoršek, Tajtana Groznik.

Luči in zvok sta prevzela v skrb Matej Urbančič in Erik Oblak, ki sta imela zveste sodelavce.

Ob tako lepem prazniku smo se tudi spomnili na nekdanjega, in dvakrat predsednika, Staneta Mustarja, ki je pred kratkim

praznoval svojo 90-letnico rojstva. Pozdravili so ga g. Marjan Grilj v imenu Doma, ga. Mici Malavašič Cassullo v imenu upokojencev in Irena Urbančič Poglajen v imenu takratne mladine. Ob torti, darilih in voščilih smo mu zapeli za rojstni dan. On pa nas je presenetil, ko nam je v zahvalo zapel Marijino pesem.

Po akademiji smo si vsi prisotni že želeli zajtrka.. Okusne potice, ki so vabljivo dišale na mizi, so bile delo pridnih in marljivih deklet Našega doma. Zastavile so si cilj, da ta slovenska navada ne sme v pozabo. Čestitamo temu podvigu! Predsednik je še zmolil in vsi smo se veselo okrepcali z velikonočnim žegnem. Ker je ta praznik tudi praznik dobrote, je

Zveza mater in žena organizirala prodajo srečk in žreb treh velikonočnih košar. Izkupiček le-teh je bil namenjen pomoči potrebnim rojakom.

Veseli in polni novega upanja smo se razkropili na naše domove...

-a-h

po kadilu je napolnil božji hram in povzdignil največji krščanski praznik. S kora je mogočno zadonela vstajenska pesem, ki jo je pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar izvajal MPZSJ. Sveta daritev je srcem utrdila zagotovilo, da je Kristus resnično premagal smrt, in nas spodbudila, naj to veselo novico oznamimo svetu.

V tem veselem razpolo-

Srednješolski tečaj v letu 2014 ⁽¹⁾

Poročilo ravnateljice SST ravnatelja Marka Bajuka, prof. Nede Vesel Dolenc, na občnem zboru krovnega društva Zedinjena Slovenija, v Slovenki hiši, sobota 28. marca 2015

Slovenski srednješolski tečaj ravnatelja Marka Bajuka, ki je letos stopil v svoje 55. šolsko leto, ima sedež v Slovenski hiši msgr. Antona Oreharja, združuje pa dijake s področja velikega Buenos Airesa.

V šolskem letu 2014 je obiskovalo tečaj 136 dijakov, v letošnjem letu pa se je vpisalo 125 dijakov.

Ravnateljica tečaja je bila prof. Neda Vesel Dolenc, podravnateljica dr. Kati Cukjati, tajnica Alenka Jenko Godec. Proforski zbor so sestavljali: č. g. Franci Cukjati, dr. Andrej Fink, prof. Nace Frančič, prof. Julka Furlan, dr. Štefan Godec, Tatjana Modic Kržišnik, Miloš Mavrič, Anica Mehle, prof. Metka Mizerit, dip. časnikar Tone Mizerit, prof. Mirjam Oblak, Marta Urbančič Oblak, Marta Petelin, Vera Breznikar Podržaj, prof. Kristina Jereb Qualizza, Lojze Rezelj, prof. Veronika Kremžar Rožanec ter knjižničarka in arhivarka lic. Tonči Vesel. Odbor staršev pa poskrbi za okrepcilo v glavnem odmoru.

Tečaj je deloval vse leto, in sicer dvajset sobot. Pouk in druge dejavnosti so potekale po letnem delovnem načrtu in šolskem koledarju.

Proforski so poučevali naslednje predmete: slovnico, slovstvo, delavnica slovenskega jezika, verouk, svetovne nazore,

družbeno vzgojo, slovensko zgodovino, zemljepis in etnografijo, živo besedo in petje.

Že v času počitnic se je pričelo delo na tečaju: olepšava prostorov, popravilo stolov in miz, popravilo električnih inštalacij, razna manjša popravila ter nakup didaktičnih pripomočkov. Stroški so bili kriti iz lastnega fonda tečaja in sofinanciranja Urada R.S. za Slovence v zamejstvu in po svetu.

V soboto 8. marca 2014, so bili v Slovenski hiši sprejemni izpiti. Sprejetih je bilo 28 dijakov. Delovale so tudi komisije za dopolnilne izpite. Še isto popoldan je imel proforski zbor svojo prvo sejo.

Naslednjo soboto 15. marca je bil čas za popravne in dopolnilne izpite. Nadaljevalo se je z vpisovanjem. Sledila je sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj, ki jo je daroval delegat msgr. dr. Jure Rode s primernim cerkvenim nagovorom. Petje so vodili abiturienti RAST-i XLIII. Sledil je nagovor ravnateljice prof. Nede Vesel Dolenc. Pozvala je vse k sodelovanju, k odgovornemu delu in študiju, zaključila pa z besedami: »Prosimo svetega Duha za razsvetljenje, božjega blagoslova po Mariji Pomagaj in na priprošnje zavetnika naših šol bl. škofa Antona Martina Slomška,

da bo leto čim bolj uspešno, bogato v vrednotah.«

V soboto 22. marca ob 14,45 uri je zvonec naznanil k skupni molitvi v cerkvi Marije Pomagaj, nato so dijaki ob spremstvu profesorjev odšli v učilnice. Pričel se je redni pouk na tečaju.

Na cvetno soboto 12. aprila je bila priprava na velikonočne praznike. Pod vodstvom veroučnih profesorjev so imeli posamezni letniki trenutek premišljevanja, razgovor, molitev in spoved. Na belo soboto 26. aprila, še v vzdušju velikonočnega praznovanja, so bili profesorji in dijaki obdarjeni s čokoladnimi pirhi.

V soboto, 10. maja, je bil dan duhovnosti kot priprava na vseslovensko romanje v Luján. Dejavnost sta vodila veroučna profesorja č. g. Franci Cukjati in prof. Julka Furlan s sodelavci. Uvodne misli je podal č. g. Jože Bokalič CM. Dijaki so se pogovarjali po skupinah in imeli priložnost za spoved. Dan je bil sklenjen s sveto mašo s prošnjo, naj bo romanje k Materi Božji v Luján izraz iskrene hvaležnosti za vse prejete dobrote. Vsi navzoči so prejeli spominske podobice.

V soboto 17. maja, je skupina dijakov obiskala grafično razstavo Graciele Mravljec v okviru Slovenske kulturne akcije.

V soboto 31. maja, je bil sestanek staršev za 1. letnik. Proforski so predstavili učne programe, dana je bila možnost za spoznavanje in pogovor.

V soboto 7. junija, so se posamezni dijaki udeležili nogometne tekme med argentinsko in slovensko reprezentanco na štadionu v La Plati. Veleposlaništvo R.S. v Buenos Airesu pa jih je povabilo k sodelovanju likovnega natečaja na temo: »rad imam nogomet«.

V soboto 14. junija, je imel profesor dr. Andrej Fink za IV in V letnik predavanje na temo: »Zakaj sem se rodil v Argentini«, v katerem je orisal dobo revolucije na Slovenskem, pot begunstva in izseljenstva. Še isti večer je bil poslovlilni večer RAST-i XLIII s sv. mašo in kulturnem programom ob abiturientskem potovanju v Slovenijo. Od njih se je poslovila ga. ravnateljica prof. Neda Vesel Dolenc in imela priložnosti nagovor. V imenu proforskega zbora jim želela srečno pot ter bogatih in lepih doživetij.

(Konec prihodnjic)

Proforski zbor v letu 2014

MENDOZA

Šola Antona Martina Slomška

Ponovno so se oglasili iz šole Antona Martina Slomška, ki deluje v Mendози. Poslali so nam v objavo nekaj slik, ki so posnete pred atrijem in vhodom v šolo. Letos obiskuje to vzgojno ustanovo 112 otrok za katere skrbi 18 učnih moči.

Na fotografijah lahko vidimo, na prvi 3., 4. in 5. letnik vrta; nato 1., 2. in 3. razred osnovne šole in na zadnji sliki skupino učiteljic.

Učiteljski zbor za leto 2015 sestavljajo: direktorica: Danisa Fernández; predvrtec 3. letniki: Mariela Espinoza; predvrtec 4. letniki: Marina Tudela; vrtec 5. letniki: Soledad Jara; 1. razred osnovne šole: Clara Acosta; 2. razred osnovne šole: María José Marcón; 3. razred osnovne šole: Carina Santeccia; psihopedagoginja: Sofija Štumberger; verska vzgoja: Marcelo Rodríguez; telesna vzgoja: Friderik Štumberger; slovenski jezik: Alenka Jerman, iz Slovenije; angleščina: Mariana Obrador; glasba ter slovenske šege in navade: Angelca Šmon; otroški pevski zbor: Danica Bajuk; plastika: Andrea Fernández; kitara: Lisandro Bertín; tajnica: Urška Šmon; in spremljevalka: Miriam Correa.

Anton Martin Slomšek, Prosi za nas!

MLADINSKE ORGANIZACIJE

1. maja smo tekmovali

Oblačno in vetrovno je bilo. Več mladih se je spraševalo ali bo vreme vzdržalo ali ne. Bilo je v petek 1. maja, ko smo imeli v načrtu športni turnir v Lanusu. Pričeli smo ob 9 uri s tekmami v odbojki in nogometu.

Dekleta so tekmovala kot je običajno v odbojki. Reprezentance so bile iz Ramosa, Pristave, Lanusa, San Justa in Carapachaya.

Pri nogometu so se pomirila moštva iz San Martina, Lanusa, Pristave, Ramosa in dve ekipi iz San Justa.

Bilo je razigrano in pestro. Mladi iz Lanusa so nam pripravili okusno "bondiolo" na žaru in nepogrešljive burgerje. V odbojki so zmagala dekleta iz San Justa, po finalu z dekleti iz Ramosa.

Zadnjo tekmo pri nogometu sta odigrali moštvi Pristave in San Justa A, ki je osvojil prvo mesto.

lms

ZMAGATI NA NAPAČNI STRANI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Noro. Predvsem pa nepotrebno.

Mesec maj bo letos poln takih in podobnih absurdov. Zato, ker se nisimo pripravljene soočiti s komunistično preteklostjo, ne z njihovim terorjem in zločini, ne z njihovim polstoletnim zločinskim sistemom, ne z našo osebno in družbeno udeležbo pri njihovih zlorabah. V zadnjem »Slovenskem času« je v članku »Stalingrad komunizma« Čeha Tomaša Halika lepo zapisano, zakaj je tako, kje je skrivnost trdnosti komunističnih sistemov. »V ozračju stalnega medsebojnega goljufanja in strahu je bil v resnici nevaren le tisti, ki bi kot v pravljici o cesarjevih novih oblačilih nepričakovano povedal resnico, da je cesar nag.« Moč in trdnost komunizma sta sloneli na moralno sprijeni, nenapisani pogodbi »če se podložniki ne bodo vtikali v javno življenje, če se bodo držali pravil igre, režim ne bo preveč posegal v njihovo zasebnost. Ubogljivim državljanom bo država zagotavljala določeno stopnjo socialne varnosti in pogledala skozi prste v marsičem – pri nizki delovni morali, pri majhnih vsakdanjih prekrških zoper »ljudsko premoženje«

in tako naprej.« Ali ni to povsem točen opis stanja duha v naši družbi? Še vedno nam vladajo taisti, ki nas imajo za »podložnike« in nočejo, da bi se kdo (razen njih seveda) ukvarjal z javnimi zadevami. Mi, ljudstvo, pa množično goljufamo pri socialnih transferjih, naša delovna morala je nizka in menimo, »da ni nič takega, če kaj v podjetju odtujimo« in se še držimo totalitarnih, neizrečenih pravil igre, čeprav jih kontinuiteta stalno krši (tudi z družinskim zakonikom!).

Prav te dni, nam Nemci dajejo zgled, kako se soočiti s svojo preteklostjo, kako obžalovati zločine in kako popravljati krivice. Pot Nemčije je edina pot k spremembam. Čas bi bil, da vsi začnemo hoditi po njej.

Spoznanje, da bi Slovenci ob koncu druge vojne tako ali tako bili na strani zmagovalcev, a smo se, žal, znašli na napačni strani zmage, nas bi moralo trezniti in krepiti na poti »resnice in sočutja«, kajti le ko bomo to pot prehodili do konca, bomo dejansko tudi zmagali. A pri nas bodo malikovali rdečo zvezdo... žalostno.

(Časnik.si)

PLANIŠKE SKAKALNICE

Najlepši rekreacijski objekt na svetu

Med letošnjimi nagradjenci mednarodnih arhitekturnih in oblikovalskih nagrad Architizer A+ Awards sta tudi dve deli slovenskih arhitekturnih studiev.

V kategoriji rekreacijskih objektov pa so po izboru občinstva slavile skakalnice v Planici, delo arhitektov abiro in studia krajinske arhitekture Studio AKKA. Novi nordijski rekreacijski center v Planici so zasnovali Matej Blenkuš, Miloš Florijančič, Katja Cimperman in Anja Cvetrežnik. Ekipa arhitektov se je pri načrtovanju objektov ozirala predvsem na dejstvo, da Planica leži v Triglavskem narodnem parku, ki ponuja osupljivo naravno kuliso. Navdih so tako iskali v silhuetah okoliških gora ter bližnjem borovem in bukovem gozdu.

V kategoriji parkirnih objektov je po izboru strokovne žirije slavil arhitekturni projekt Parkirišče Promenada v Velenju, ki so ga zasnovali v arhitekturnem studiu Enota. Gre za novo parkirno hišo, ki je umeščena ob mestnem parku, nastajala pa je sočasno z novo ureditvijo velenjske promenade

Letošnji razpis za nagrade The Architizer A+ Awards je bil tretji zapovrstjo. Arhitekti lahko svoje projekte prijavijo v 90 kategorijah, njihovo delo pa ocenjuje več kot 300 žirantov. Slovesna podelitev nagrad, ki jih podeljuje

strokovna žirija, sestavljena iz uglednih strokovnjakov, svoje zmagovalce pa izbira tudi občinstvo z glasovanjem, bo tega 14. maja v New Yorku. Zmagovalni projekti bodo predstavljeni tudi v zborniku.

NOVICE IZ SLOVENIJE

ZADNJI CLIO IZ NOVEGA MESTA

Z Revozovih proizvodnih trakov so 4. maja odpeljali zadnjega clia druge generacije, katerega izdelava je stekla marca 1998. V več kot 17 letih so izdelali skupaj nekaj manj kot 1,5 milijona primerkov tega vozila. Po besedah predsednika uprave Revoza Patricea Haetela je bil clio II za zgodovino Revoza izrednega pomena, saj so z njim dosegli največji razvoj in številne rekorde.

STISKE HIŠE HOSPIC

Hiša Hospic, ki je kot edini hospic v državi nudila celostno oskrbo odraslim s kronično neozdravljivo boleznijo v zaključni fazi, je sporočila, da bo zaradi neustreznega financiranja morala zapreti vrata. Njeni predstavniki so zato pozvali pristojne, naj vendarle pride do systemske rešitve financiranja dejavnosti Hospica.

Zato je predsednik vlade Miro Cerar ministrici za zdravje in za delo ter predstavnike Slovenskega društva Hospic pozval k iskanju optimalne rešitve. Kot so sporočili iz premierjevega kabineta, se je predsednik vlade na to temo tudi sestal z ministricama.

ZAČETEK DŽAMIJE

Na mestu, kjer bo stal Islamski kulturni center za džamijo, so začeli z delom in simbolično vgradili temeljno ploščo. Dela si je ogledal tudi katarski veleposlanik Ali Khalfan Al-Mansouri.

IZ ROKE V ROKO

Steklarna Rogaška bo, potem ko jo je pred letom in pol prevzela skupina WWRD, dobila novega lastnika. Finska družba Fiksars bo namreč od ameriškega zasebnega sklada KPS CapitalPartners prevzela WWRD. Fiskars bo za nakup odštel 406 milijonov evrov, posel pa naj bi bil sklenjen do začetka julija.

PO SVETU

PAPEŽ IN CASTRO

Papež Frančišek je preteklo nedeljo, 10. maja dopoldne, sprejel kubanskega predsednika Raula Castra. Srečanje, ki je bilo »strogo zasebne narave«, je trajalo slabo uro. Castro je po pogovorih dejal, da se je svetemu očetu zahvalil »za njegov prispevek pri zblizevanju odnosov med Kubo in ZDA«. To je potrdil tudi tiskovni predstavnik Svetega sedeža, p. Federico Lombardi in dodal, da po besedah Castra kubansko ljudstvo željno pričakuje septembrski obisk svetega očeta na Kubi. Kot je znano, je papež Frančišek odigral pomembno vlogo pri tajnih pogajanjih med Havano in Washingtonom, ki so decembra lani pripeljala do presenetljive napovedi obnove diplomatskih odnosov med državama po več kot 50 letih napetosti in ameriške blokade otoka.

MERKLOVA V MOSKVI

Nemška kanclerka Angela Merkel je ob 70. obletnici konca druge svetovne vojne v Evropi, preteklo nedeljo, 10. maja, obiskala Moskvo in se poklonila sovjetskim vojakom, ki so padli v največji moriji v zgodovini človeštva. Ob srečanju z ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom pa je poudarila potrebo po sodelovanju z Rusijo v luči spora glede ukrajinske krize. Po njenih besedah morata državi sodelovati tudi pri težkih vprašanjih, in najti diplomatsko rešitev; s tem je namignila na proces reševanja krize na vzhodu Ukrajine. V Moskvi je bila namreč ob 70. obletnici konca druge svetovne vojne veličastna vojaška parada, s katero je Rusija v luči napetih odnosov z Zahodom pokazala svojo vojaško moč.

ZMAGA KONSERVATIVCEV

Vodja angleških konservativcev David Cameron bo na čelu britanske vlade še en mandat. Preteklo soboto ga je sprejela kraljica Elizabeta II. in uradno potrdila njegovo izvolitev za premierja. Njegova stranka je namreč na parlamentarnih volitvah osvojila absolutno večino. Po skoraj vseh prešteti glasovih jim je pripadlo 327 od 650 poslanskih sedežev. Medtem ko je Cameron iz volitev izšel kot zmagovalec, sta predsednika laburistov in liberalnih demokratov, Ed Miliband ter Nick Clegg, kot največja poražena že odstopila. Pred tem se je za ta korak odločil vodja evroskeptičnega Ukupa Nigel Farage, ki se mu ni uspelo prebiti v parlament.

NEMIRNA MAKEDONIJA

V makedonskem mestu Kumanovo, kjer so se minuli konec tedna silovito spopadli policisti in skrajneži, je mirno. V obsežni policijski akciji proti oboroženi skupini je umrlo osem policistov in štirinajst teroristov. Skupino več kot petdeset pripadnikov naj bi vodili Albanci s Kosova, v njej pa je bilo tudi več makedonskih državljanov albanskega rodu. Pripravljali naj bi večje teroristične napade

PISALI SMO PRED 50 LETI

JUNIJ - MESEC SPOMINA IN ZAHVALE

Po dvajsetih letih že marsikomu blede spomin na pretekle dni. Včasih je to dobro, saj čas celi rane, marsikdaj slabo, ker zabrisuje ideale. Zato je prav, da se ob dvajsetletnici spet ustavimo ob smislu naše in naših padlih borbe in se obenem poklonimo njihovu spominu.

Ne bi bilo prav, da bi spominske proslave prirejali vedno stisnjeni samo v ozki krog svoje skupnosti. Čeprav je proslava v prvi vrsti namenjena nam samim, je potrebno, da svoje ideje izpovemo tudi pred svetom in da se pred javnostjo poklonimo spominu žrtev, ki se spodobi, da jih svetu postavimo na svetilnik. ...

SLOVENCI V ARGENTINI

II. redni prosvetni večer v Slomškovem domu.

Kulturni program Slomškovega doma obsega tudi vrsto prosvetnih večerov, ki predstavljajo minimalno oznako prosvetnega delovanja. V soboto, 8. maja, je bil drugi večer. Na sporedu je bilo predavanje o vzrokih vsakdanjih nesreč. Predavatelj Dušan Šušteršič je na privlačen način vzbudil zanimanje za to temo, po kratkem uvodu je utemeljeval skrb za varnost, ki spada k splošni izobrazbi. ...

Mar del Plata. V Mar del Plati živeči Slovenci so v nedeljo, 2. maja t.l., priredili v prostorih tukajšnjega hotela »Asturias« skupno kosilo na čast g. dr. Vekoslavu Kisovcu v proslavo njegove 80-letnice. Kosila se je udeležilo, poleg številnih članov slovenske skupnosti, tudi nekaj jubilarntovih prijateljev iz tukajšnje hrvatske skupnosti. ...

Osebne novice. Družinska sreča. V družini Ignacija Meniča in njegove gospe Divine roj. Biljan v San Fernandu, se je rodil sin, ki je pri krstu dobil ime Jože. Družino Aleksandra Pirca in njegove žene ge. Helene roj. Šetina v Carapachayu je razveselila hčerka Marijana. Krstil jo je v božjepotni cerkvi sv. Marjete Kasijske, kakor tudi Meničevega Jožka, g. župnik Albin Avguštin. V družini prof. Vinka Rodeta in njegove žene ge. Jane roj. Hirschegger se je rodil sin, ki bo pri krstu dobil ime Tomaž Bernard.

(Svobodna Slovenija, 13. maja 1965 - št. 19)

na cilje po vsej Makedoniji. Naselje Divo v Kumanovu je po poročanju medijev videti kot vojno območje. Policija je prebivalcem dovolila, da se vrnejo na domove. Ulice so prekrte z ruševinami, zato je gibanje oteženo.

PROBLEM BEGUNCEV

V preteklih dneh se je v imenu papeža Frančiška v Iraku mudil kardinal Leonardo Sandri. Obiskal je predvsem okolico Erbila in nekatera begunska taborišča. Srečal pa se je s številnimi oblikami pomoči, ki jo Cerkev nudi tamkajšnjim prebivalcem. Mnogi begunci iz držav, ki doživljajo nasilje Islamske države, so medtem našli zatočišče v Libanonu. Iz Sirije jih je tja pobegnilo več kot milijon in pol. Kardinal Bechara Rai je povedal, da med muslimani in kristjani, ki živijo skupaj v Libanonu, ni problemov. Njihove največje težave pa so sirske begunci, ki jih je več kot milijon in pol. Seveda jim država in Cerkev pomagata kolikor le moreta. Vendar velik problem je v tem, da je večina beguncev sunitov, libanonski suniti pa jih lahko izkoriščajo politično in versko.

IZRAELSKA VLADA

Tik pred iztekom roka je mandat za sestavo nove izraelske vlade Benjamin Netanjahu le uspel sestaviti koalicijo. Kot zadnja se ji je pridružila skrajno desna stranka Judovski dom, ki jo vodi Naftali Bennett. Tako Netanjahujeva vlada v knesetu zaseda majhno večino - 61 od 120 sedežev. Odziv Palestincev je, pričakovano, negativen.

RESUMEN DE ESTA EDICION

¿QUÉ ESTAMOS FESTEJANDO?

En nuestro artículo editorial se aborda la "fiesta del triunfo", con que se celebra en Eslovenia el fin de la Segunda Guerra Mundial. Pero para nuestra patria el hecho significó el triunfo de la revolución comunista, apoyada en el ejército soviético. El Partido Comunista Esloveno asumió el poder, dando comienzo a mas de cuatro décadas de un régimen absolutista, que abolió los derechos más elementales y puso los intereses de la clase dominante por encima de toda otra consideración. Así, a las matanzas de junio de 1945, en que fueron masacrados más de doce mil miembros del Ejército Nacional esloveno, pero también civiles, mujeres y hasta niños, siguió la persecución de todos aquellos, que no comulgaban con el ideal comunista. Recientes estudios históricos demuestran la falsedad del llamado "Frente de Liberación", cuyo único objetivo fue la revolución y la conquista del poder. Si se acepta la verdad quedan muy pocos motivos para festejar. (Pág. 1)

HISTORIAS DE REFUGIADOS

Nuestro colaborador Vicente Rode recuerda el camino del exilio, que emprendiera su familia en mayo de 1945. Sobre datos aportados por el diario de Rudi Hirschegger añade nuevas miradas acerca del incidente en el túnel de Ljubel, que une Eslovenia con Austria, y que fue el paso trágico y obligado de todos los que se dirigían al norte, huyendo de la persecución comunista. Fueron días de miedo y confusión, que aún hoy, 70 años después, despiertan recuerdos y nos acercan historias de quienes emprendieron un camino sin regreso, en busca de la libertad. Un camino que, para muchos, llegó hasta el puerto de Buenos Aires y al abrigo de la generosa tierra argentina. (Pág. 2)

LA PASCUA EN NAŠ DOM

Ya es tradición en la comunidad eslovena de San Justo, festejar la pascua con un desayuno comunitario, compartiendo los alimentos bendecidos, el tradicional "žegen". El encuentro comenzó con el saludo del presidente Grilj y escenificó, en la parte cultural, la vivencia de la semana pascual en un pequeño pueblo de Eslovenia. Numerosos asociados participaron del acto, que concluyó con encuentros de amigos y mutuos deseos de felices fiestas. (Pág. 3)

NUESTRO CURSO SECUNDARIO

Publicamos en este número la primera parte del informe acerca de las actividades de nuestro curso complementario de cultura eslovena a nivel secundario, llevadas a cabo el año pasado. El documento fue presentado en la asamblea anual de la Asociación Eslovenia Unida, que patrocina nuestras escuelas en los distintos centros de la colectividad. La directora, profesora Inés Vesel de Dolenc detallan allí los nombres de los profesores, las materias que enseñan, la cantidad de estudiantes y otros datos. La publicación finalizará en el número siguiente. (Pág. 3)

LOS JOVENES COMPITIERON

Todos los 1. de Mayo los jóvenes de la colectividad se encuentran en el campo de deportes del centro esloveno de Lanús. Allí las chicas compitieron en vóleybol y los muchachos en fútbol. Más allá de la competencia deportiva, lo que importó fue el encuentro y los gestos de camaradería, que tanta importancia tienen entre los jóvenes de hoy en día. Yendo a lo exclusivamente deportivo, tanto entre las chicas, como en el fútbol ganaron los equipos de San Justo. ¡Que siga la fiesta! (Pág. 4)

COLEGIO ESLOVENO BAJO LOS ANDES

Desde Mendoza nos informan de las actividades del Colegio Esloveno Anton Martín Slomšek. Año tras año va incrementando los cursos y el número de alumnos. Ahoyá ya cuenta con tres años de jardín y tres grados de la escuela primaria. Cuenta con 112 alumnos y 18 docentes. Todos están reflejados en las fotos que publicamos. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com**. **Za Društvo ZS:** Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit **Sodelovalci so še:** Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Jože Horn, Metka Mizerit, dr. Marko Kremžar, Vinko Rode, Veronika Malovrh, Marko Vombergar, Prof. Neda Vesel Dolenc, Luciana Marija Skubic in Jože Šmon. **Mediji:** STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 1.100.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1.545.-; beli papir \$ 1.755.-; Bariloche; \$ 1.300.-; obmejne države Argentine, 270.- US dol.; ostale države Amerike, 300.- US dol.; ostale države po svetu, 330.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 250.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.** **Čeke:** V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618
Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386
E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar**Dr. Marjana Poznič** - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso / (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4469-2318 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Apetit od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

OSEBNE NOVICE

Smrt

V Sloveniji je umrla **Julka Žust roj. Kržišnik** (93). Naj počiva v miru!

SLOVENCİ IN ŠPORT

ZMAGA, REKORD IN KARTA ZA OLIMPIJSKI RIO

Slovenska atletinja Maruša Mišmaš (foto) je na mitingu v Bratislavi v močnem naliivu zmagala v teku na 3000 metrov z zaprekami, s časom 9:35,10 minute pa je postavila tudi državni rekord. S tem je tudi izpolnila normo za olimpijske igre v Rio de Janeiru 2016, ta znaša 9:45,00, in za svetovno prvenstvo v Pekingu.

Na mitingu je nastopil tudi Žan Rudolf in s časom 1:49,25 slavil v teku na 800 metrov.

OBVESTILA

ČETRTEK, 14. maja:
Seja Z.S.M.Ž., ob 15. uri v Slovenski hiši**SOBOTA, 16. maja:**
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.**Pevsko glasbeni večer. NEDELJA, 17. maja:**
55. Obletnica v San Martinu in 60. Slovenski dan.**ČETRTEK, 21. maja:**
Z.S.M.Ž. San Martin vabi na mesečni sestanek v Domu ob 16. uri.**NEDELJA, 24. maja:**
Žegnanje Marije Pogaj v Slovenski hiši, ob 10. uri.**SREDA, 27. maja:**
Redna šolska seja ob 19,30 v Slovenski hiši.
SOBOTA, 30. maja:**Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB,** ob 15. uri v Slovenski hiši.**Koncert Gianni Rijavec v San Martinu.****NEDELJA, 31. maja:**
60. obletnica Slovenske kulturne akcije.**SOBOTA, 6. junija:**
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.**NEDELJA, 7. junija:**
Spominska proslava žrtev vojne in revolucije.**SOBOTA, 13. junija:**
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.**NEDELJA, 14. junija:**
Procesija sv. Rešnjega telesa

Žegnanje v cerkvi Marije Pomagaj

Ob 70. obletnici begunstva in izseljenstva: 1945 - 2015
v nedeljo, 24. maja

ob 10. uri:

- češčenje pred izpostavljenim Najsvetejšim
- peti rožni venec Božjega usmiljenja
- pete litanije Matere Božje
- blagoslov z Najsvetejšim
- sveta maša - za vse žive in rajne dobrotnike cerkve Marije Pomagaj in Slovenske hiše; poje Mešani zbor iz San Martina, vodi prof. Lučka Marinček Kastelic

Lepo vabljeni vsi rojaki, posebej predstavniki organizacij in krajevnih domov!

Nov elektronski naslov

Za bolj uspešno delovanje smo se odločili, da ločimo elektronski naslov društva in tednika. Odslej naprej prosimo naše dopisnike, sodelavce, oglaševalce in bralce, da vso pošto na tednik naslovijo na:

svobodna.ba@gmail.com

Društvo Zedinjena Slovenija pa še v nadalje obdrži oba sedanja naslova: esloveniau@sinectis.com.ar in pa esloveniau@gmail.com

Hvala za razumevanje.

Uredništvo in uprava Svobodne Slovenije

60. SLOVENSKE DAN
55. OBLETNICA SLOVENSKEGA DOMA SAN MARTIN
v nedeljo, 17. maja 2015

Sporod:

- 10.30 Zbiranje gostov v prostorih doma
- 10.45 Dviganje zastav in himni
- 11.00 Sveta maša v zavodu Srca Jezusovega (Ramón Carrillo 2349 - San Martín)
- 13.00 Družinsko kosilo. Prijave: Jože Skale (4764-4289)
- 16.30 Kulturni program - Zamisel in režija: Marta Jenko Škulj

Po programu prosta zabava s sodelovanjem bratskih domov:
folklorne skupine: Vesel Slovenski Duh (Rosario), Pristava, Maribor (Carapachay), Mladika (Naš Dom, San Justo), Slovenska vas; Ansambla Baires Polka in Kilometro 43. Stojnice.

Mali koncert:

GIANNI RIJAVEC

SLOVENSKE DOM SAN MARTIN
Ramon Carrillo 2349, San Martin, Buenos Aires, ARGENTINA
URAD VLADRE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Vas pričakujemo!

Pristava predstavlja

Koncert
Vlado Kreslin

Petek
26. junija 2015
ob 20.00 uri

Nedelja
28. junija 2015
ob 18.00 uri

Rep. de Eslovenia 1851 - Castelar

Vstopnice v predprodaji na:
kreslin@pristava.org
Telefon: 4629 4879
msn in whatsapp: +54911 5762 9420

SLOVENSKE DAN - STOJNICA

Starši: Čudovite pravljice za otroke; najlepše povesti za naše mladce in mladenke. Približajte jim svet fantazije v slovenskem jeziku.
Kje? Kdaj?
Na stojnici Zedinjene Slovenije na Slovenskem dnevu!
In tudi spominčki, zastavice, nalepke, značke, in še marsikaj.
V nedeljo 17. maja v San Martinu

»Gospod ljubi pravičnost, pravični bodo gledali Njegovo obličje.«
Ps. 23, 6

V globoki žalosti sporočamo, da je odšla po večno plačilo naša draga sestra, svakinja, »tia« in sestrična

Gabrijela Marija Pregelj

Zahvaljujemo se g. Francetu Himmelreihu za molitve ob krsti in pogrebno mašo. Hvala bratranču prof. Tinetu Vivodu za vso pomoč v tej težki uri.
Priporočamo jo v molitev.

Žalujoci:
sestra **Mariana**, svak **Alfredo**, nečaka **Pablo** in **Matías**, bratranca **Tine Vivod** in družina, **Tomaž Gabrenja** in družina; sestrični **Tatiana Gabrenja** in družina ter **Mariuč** in ostalo sorodstvo.
Buenos Aires, Slovenija - Ljubljana, Borovnica

»V Njem živimo, se giblamo in smo«
(Apost. dela 17, 28)

Vsem slovenskim rojakom v domovini in po svetu z globoko žalostjo sporočamo, da je odšel k Bogu po večno plačilo velik slovenski umetnik, globok vernik ter zvest in radodaren član Slovenske kulturne akcije

Andrej Makek

S hvaležnim spominom ga priporočamo v molitev.
Slovenska kulturna akcija

Ko je Bog videl, da je pot predolga, dihanje preteško, je položil roko nanj in rekel »Pridi domov«.

V globoki žalosti sporočamo, da nas je 5. maja, v 81. letu, zapustil in odšel v večno veselje k brezjanski Mariji, ki jo je iskreno častil, naš dragi mož, ati in stari ati, gospod

Andrej Makek

Iskrena zahvala dr. Juretu Rodetu za obiske in sv. zakramente v bolnici in pogrebno sv. mašo; vsem ki ste zanj molili, vsem darovalcem krvi in vsem, ki ste se v tako lepem številu od njega poslovili.
Priporočamo ga v molitev.

Žalujoci:
žena **Polona Marolt**, sin **Andrej** in žena **Ani**, hčerki **Lučka** ter **Cecilija** in mož **Ricardo**, vnuki **Karol**, **Marjan**, **Sofija** in **Tomaž**, svak **Primož Marolt**, nečaki in ostalo sorodstvo.

Palomar, Bariloche, Španija, Ljubljana.